

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 323/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Juraj Bizoň, LL.M., ktorou namietajú porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 11 ods. 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžk 12/2019 z 5. novembra 2019, a takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 11 ods. 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sžk 12/2019 z 5. novembra 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „správny orgán“) rozhodnutím z 1. marca 2016 vyvlastnil vlastnícke právo [REDACTED] k nehnuteľnostiam v prospech spoločnosti [REDACTED], na účel „*Vybudovania strategického parku*“ podľa § 108 ods. 2 písm. o) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) v znení neskorších predpisov a § 4a zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o významných investíciách“). Sťažovatelia ako pôvodní vlastníci vyvlastňovaných nehnuteľností boli účastníkmi správneho konania z dôvodu, že môžu byť na svojich právach dotknutí rozhodnutím o vyvlastnení, pretože v čase konania bol síce [REDACTED] zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník predmetných nehnuteľností, avšak prebiehalo súdne konanie o určenie absolútnej neplatnosti kúpnej a zámennej zmluvy uzavretej medzi sťažovateľmi a [REDACTED] pre porušenie predkupného práva štátu s vydaným predbežným opatrením zakazujúcim [REDACTED] nakladať so spornými nehnuteľnosťami.

3. Sťažovatelia proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie, o ktorom rozhodlo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný správny orgán“) rozhodnutím z 18. apríla 2016 tak, že napadnuté rozhodnutie zmenilo v časti identifikácie prebiehajúcich súdnych konaní a v časti výšky náhrad za jednotlivé pozemky a v ostatnom napadnuté rozhodnutie potvrdilo.

4. Správnu žalobou sa sťažovatelia domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) žalobu sťažovateľov zamietol rozsudkom sp. zn. 1 S 31/2018 zo 17. januára 2019.

5. Proti tomuto rozsudku sťažovatelia podali kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol. V odôvodnení sa v podstatnom uvádza, že existencia verejného záujmu na vyvlastnení predmetných nehnuteľností, ako aj nevyhnutnosť rozsahu vyvlastnenia boli v konaní preukázané rozhodnutím vlády Slovenskej republiky z 8. júla 2015 a vydaným osvedčením o významnej investícii z 13. júla 2015 v znení doplnenia osvedčenia z 21. júla 2015, ktoré správny orgán pri svojom rozhodovaní o splnení zákonných podmienok vyvlastnenia zohľadnil ako podklad a svoje rozhodnutie v tejto parciálnej otázke náležite odôvodnil v súlade s doterajšou súdnou praxou.

K námietke nepreukázania neúspešnosti pokusu o uzavretie dohody najvyšší súd uviedol, že s poukazom na § 4a ods. 3 písm. b) zákona o významných investíciách nie je potrebné ho preukazovať, pretože evidovaný výlučný vlastník nehnuteľností ([REDACTED], pozn.) bol v čase konania o vyvlastnenie obmedzený v práve nakladať s nehnuteľnosťami rozhodnutím súdu. Keďže sťažovatelia neboli evidovaní katastrom nehnuteľností ako vlastníci predmetných nehnuteľností, ale prebiehalo súdne konanie o určenie neplatnosti prevodu, nebolo možné prípadnou dohodou s nimi dosiahnuť účel vyvlastnenia. Otázku vlastníctva nehnuteľností nebol správny orgán oprávnený riešiť ani ako prejudiciálnu, pretože patrí do právomoci súdu.

Vo vzťahu k námietke, že [REDACTED] nebol legitimovaný na podanie návrhu na vyvlastnenie, pretože podľa názoru sťažovateľov ide o vyvlastnenie v prospech Jaguar Land Rover, ktorý bude pozemky užívať na účely vyvlastnenia, najvyšší súd poukázal na to, že účelom vyvlastnenia je vybudovanie strategického parku, ktoré bude realizovať práve [REDACTED]

██████████, a až následne na základe súkromnoprávneho úkonu medzi ním a tretími subjektmi, kde Jaguar Land Rover je len jedným z nich, dôjde k užívaniu na iný účel.

K výške náhrady najvyšší súd uviedol, že podľa § 4a ods. 4 zákona o významných investíciách ak nedôjde k dohode o výške náhrady, správny orgán určí náhradu vo výške všeobecnej hodnoty stanovenej na základe znaleckého posudku a s požiadavkou na vyššiu náhradu odkáže vyvlastnených na súdne konanie. Správnym orgánom určená suma náhrady zodpovedá tomuto zákonnému postupu, ktorú sťažovatelia v správnom konaní nerozporovali. Navyše, sťažovatelia majú možnosť domáhať sa ochrany svojho vlastníckeho práva a určenia primeranej náhrady v samostatnom súdnom konaní.

K námietke neúplnosti administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu najvyšší súd zaujal stanovisko, že bol predložený v takej podobe, že obsahoval všetky náležitosti nevyhnutné na skúmanie správnosti a zákonnosti postupu, ani sťažovatelia nepreukázali absenciu žiadnej relevantnej listiny. Absencia doručky, preukazujúca doručenie návrhu dohody o prevode nehnuteľností vo vzťahu k ██████████, nemá právny význam, pretože nebol oprávnený s nehnuteľnosťami nakladať, a preukázanie doručenia sa preto nevyžaduje.

6. Sťažovatelia ústavnou sťažnosťou vytýkajú napadnutému rozsudku najvyššieho súdu najmä, že podmienka existencie verejného záujmu nebola skúmaná správnym orgánom, do kompetencie ktorého to patrí, ale bola vopred stanovená osvedčením vlády o významnej investícii, a zároveň spochybnili verejnú prospešnosť účelu vyvlastnenia. Namietali tiež, že posúdenie proporcionality zásahu do ich vlastníckeho práva si vyžadovalo posúdenie konkrétneho účelu, na ktorý sa majú využiť ich jednotlivé pozemky, teda či je rozsah vyvlastnenia nevyhnutný, a to jednotlivo vo vzťahu ku každému pozemku.

Sťažovatelia ďalej namietajú, že nebola dostatočne skúmaná možnosť uzavretia dohody, ktorá by zabezpečila účel vyvlastnenia, pretože sťažovatelia boli ochotní dohodnúť sa (formou zmluvy o budúcej zmluve, pozn.) a tento svoj záujem aj v konaní deklarovali predložením návrhu dohody, avšak ██████████ na ich ponuku nereagoval a správne orgány ju vyhodnotili ako nespôsobilú dosiahnuť účel vyvlastnenia. Poukazovali na to, že zmluvy o prevode vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom na ██████████ boli absolútne neplatné pre porušenie predkupného práva štátu, a preto v objektívnom práve

nikdy neprestali byť vlastníkami. V tejto súvislosti namietali, že pokus o uzavretie dohody nebol preukázaný ani s evidovaným vlastníkom pre absenciu doručenky, a teda v konaní neboli splnené predpoklady vyvlastnenia. Návrh na vyvlastnenie bol podaný ešte pred uplynutím zákonnej lehoty na vyjadrenie pre [REDAKOVANÉ], a teda predčasne. Na základe uvedeného sťažovateľa sú toho názoru, že:

„Najvyšší súd SR teda aj napriek preukázateľnému porušeniu zákonných ustanovení citovaných v úvode tejto podkapitoly prijal záver, že vyvlastňovacie konanie prebehlo v súlade so zákonom a bez nedostatkov. Týmto však Najvyšší súd SR doslova poprel priamo Ústavou vyjadrený princíp, v rámci ktorého je inštitút vyvlastnenia možné použiť výlučne ako prostriedok ultima ratio a jeho použitie musí byť v každom prípade odôvodnené, mimo iné aj postojom vlastníka nehnuteľností, ktoré majú byť vyvlastňované, a jeho ochotou pristúpiť k uzavretiu dohody. Zastávame preto názor, že vydaním Napadnutého rozhodnutia došlo k zásahu do nášho základného práva na ochranu vlastníckeho práva garantovaného Ústavou a Listinou.“

7. Sťažovatelia namietajú aj procesnú legitimáciu na podanie návrhu na vyvlastnenie, keďže subjektom, ktorý bude nehnuteľností využívať na účel, pre ktorý k vyvlastneniu došlo, je Jaguar Land Rover, a nie [REDAKOVANÉ], ktorý bol navrhovateľom vyvlastnenia. Preto sú sťažovatelia tohto názoru, že [REDAKOVANÉ] nebol osobou oprávnenou na podanie návrhu na vyvlastnenie. Namietajú tiež, že v čase vyvlastňovacieho konania neexistovala presnejšia dokumentácia budúceho strategického parku, a tak naplnenie účelu vyvlastnenia vo vzťahu ku konkrétnym pozemkom bolo v čase vyvlastňovacieho konania nepreskúmateľné. Sťažovatelia poukázali na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžp 20/2013 z 3. decembra 2013, v ktorom sa konštatuje: *„Navrhovateľ však súčasne musí byť aktívne legitimovanou osobou vo vzťahu k účelu vyvlastnenia. To znamená, že súčasne musí byť osobou, ktorá má predmet vyvlastnenia využiť na účel, na ktorý sa vyvlastňuje... Stavebný zákon neupravuje možnosť vyvlastňovacím rozhodnutím upraviť prechod vlastníctva na inú osobu ako navrhovateľa. Vyvlastňuje sa preto, aby vec nadobudol priamo navrhovateľ vo verejnom záujme a využíval ju v súlade s kogentným účelom vyvlastnenia...“*

Na základe uvedeného sťažovateľa argumentujú takto:

„Najvyšší súd SR v Napadnutom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo sa odklonil od záverov formulovaných v jeho staršom citovanom rozhodnutí, ktoré je bezpochyby možné aplikovať aj na vec vyvlastňovania našich pozemkov. V spojení so skutočnosťou, že Najvyšší súd SR navyše rozhodol v rozpore so zákonnými ustanoveniami upravujúcimi účel vyvlastnenia zastávame názor, že Napadnuté rozhodnutie Najvyššieho súdu SR je aj v tejto rovine protiústavné a akceptuje neúmerné zásahy do nášho vlastníckeho práva zo strany štátu...“

8. Sťažovatelia namietajú aj neurčitosť a nezrozumiteľnosť rozhodnutí správnych orgánov, pretože absentuje vymedzenie katastrálneho územia a nie je uvedené, že sa vyvlastňuje vlastnícke právo v celom rozsahu, k čomu sa najvyšší súd v napadnutom rozsudku nevyjadril. Sťažovatelia namietali tiež, že zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.“) neupravuje právomoc Slovenského pozemkového fondu (ďalej len „SPF“) na nakladanie s náhradou za vyvlastnenie v takom prípade, ako je tento. V zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. totiž SPF prijíma a nakladá s náhradami za vyvlastnenie pozemkov nezistených a neevidovaných vlastníkov [§16 ods. 1 písm. b) a c) zákona], čo však celkom zrejme nie je tento prípad. Sťažovatelia ako vlastníci vyvlastňovaných pozemkov sú známi, len sú nútení svoje vlastnícke práva k týmto pozemkom brániť súdnou cestou. Sťažovatelia tiež namietali nekompletnosť administratívneho spisu, ktorý podľa ich názoru niesol tak zásadné nedostatky, že ho zo strany krajského súdu nebolo možné podrobiť riadnemu a objektívnemu preskúmvaciemu konaniu, a to s poukazom na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, a namietali neodôvodnený odklon najvyššieho súdu od nej. K tomu dôvodia:

„Máme za to, že takéto opakované a hlavne nevysvetlené odklony zo strany Najvyššieho súdu SR vypovedajú o arbitrárnosti Napadnutého rozhodnutia, ktorým bolo navyše zasiahnuté do nášho základného práva legitímnych očakávaní totožných výsledkov súdnych konaní vo veciach, v ktorých sú dané rovnaké skutkové a právne okolnosti.“

9. Sťažovatelia v závere svojej sťažnosti navrhli, aby ústavný súd o nej takto nálehom rozhodol:

„I. Základné práva Sťažovateľov na:

- súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd*
- spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a*
- ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.11.2019, sp. zn. 4Sžk/12/2019 porušené boli.*

II. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.11.2019. sp. zn. 4Sžk/12/2019 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný Sťažovateľom uhradiť trovy konania ...“

II.

Relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

12. Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 11 ods. 4 listiny vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné len vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za náhradu.

15. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlače a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

17. Zásah do pokojného užívania majetku musí zachovávať spravodlivú rovnováhu medzi potrebami verejného alebo všeobecného záujmu spoločnosti a požiadavkami ochrany základných práv jednotlivcov (J. A. Pye v. the United Kingdom, sťažnosť č. 44302/02, s. 12, § 46). Podmienky odškodnenia sú podstatné pre úvahu, či namietnutá úprava rešpektuje spravodlivú rovnováhu medzi záujmami, ktoré sú v hre, a najmä či sťažovateľov nezaťažuje neprimerane veľkým bremenom (Sporrong and Lönnroth v. Sweden, séria A, č. 52, 1982, body 69 a 73; Case of James and Others, séria A, 1986, č. 98, bod 54).

18. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Ústavný súd vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie práva vykonanej všeobecnými súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

22. Súčasťou minimálnych garancií procesnej povahy je (okrem iných) právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z ktorého musí byť zrejmé, bez ohľadu na to, či sa odvolací (prípadne dovolací) súd stotožní a inkorporuje odôvodnenie rozhodnutí inštančne nižších súdov, že sa zaoberal a vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prejednávanú vec a neuspokojil sa bez ďalšieho so závermi inštančne nižších súdov [porovnaj napr. Helle v. Fínsko, č. 20772/92,

rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 19. 12. 1997, bod 60; Rajkovič v. Chorvátsko, č. 50943/99, rozhodnutie ESLP o prijateľnosti z 3. 5. 2001, bod 2].

III.

K namietanému porušeniu základných hmotných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 11 ods. 4 listiny

23. Podstatou sťažostnej argumentácie sťažovateľov je zásah do ich vlastníckeho práva vyvlastnením bez splnenia všetkých zákonných predpokladov, keď správny orgán neskúmal dostatočne verejný záujem na vyvlastnení, nevyhnutnosť rozsahu vyvlastnenia, skutočný účel vyvlastnenia vo vzťahu k ich jednotlivým pozemkom a nemožnosť uzavretia dohody s nimi ako vlastníkmi.

24. Ústavný súd po predbežnom preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska dôvodov uvedených v sťažnosti dospel k záveru, že nevykazuje znaky takého pnutia s označenými základnými právami sťažovateľov, ktoré by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie boli spôsobilé privodiť vyslovenie ich porušenia. Podľa názoru ústavného súdu bolo vo veci sťažovateľov preskúmané a ústavnokonformne posúdené naplnenie všetkých predpokladov pre vyvlastnenie dotknutých pozemkov. Isté oslabenie právnej pozície sťažovateľov bolo spôsobené neplatným prevodom vlastníckeho práva, avšak správne orgány naplnili literu zákona a poskytli im právnu ochranu v zákonom a ústavou stanovenom rámci. Zákonnosť ich postupu bola rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu náležite preskúmaná a vyhodnotená. Ústavný súd nevzhladol vady, ktoré by signalizovali ústavne neakceptovateľný zásah do ich vlastníckeho práva, a to vzhľadom na legitímnosť cieľa sledovaného vyvlastnením, nevyhnutnosť vyvlastnenia pre účely jeho dosiahnutia a poskytnutie primeranej náhrady, ktorej prípadná korekcia v prospech sťažovateľov mohla byť ešte predmetom osobitného súdneho konania.

25. Verejný záujem na vyvlastnení nehnuteľností bol správnym orgánom náležite skúmaný a odôvodnený. Osvedčenie vlády tvorilo len podklad, z ktorého správny orgán vychádzal pri svojich úvahách a osvojení si záveru o dôležitosti a všeobecnej prospešnosti vybudovania strategického parku, čo bolo posudzovaným účelom vyvlastnenia. Nemožno

preto súhlasiť so sťažovateľmi v záveroch, že verejný záujem bol stanovený vopred vládou, čím bolo neoprávnene zasiahnuté do kompetencie správneho orgánu. Realizáciu stavby strategického parku zabezpečoval [REDAKOVANÉ], ktorý bol subjektom oprávneným podať návrh na vyvlastnenie na tento účel. Stanovenému účelu zodpovedá aj určenie nevyhnutného rozsahu vyvlastnenia, a teda odvíja sa od rozlohy zamýšľaného strategického parku, a nie od využitia pozemkov inými súkromnoprávnymi subjektmi (napr. Jaguar Land Rover) na základe následne uzavretých zmlúv.

26. Pokiaľ ide o námietku, že sťažovateľmi navrhnutú dohodu neskúmal ani správny orgán, ani na ňu nereagoval vyvlastňovateľ, ústavný súd dodáva, že najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré táto námietka nemá právny význam. Ani ústavný súd nemôže konštatovať jej ústavnoprávnu relevanciu, pretože z dôvodu prevodu (predaj a zámena, pozn.) vlastníckeho práva, ktorý je predmetom súdneho prieskumu, neboli sťažovatelia evidovaní ako vlastníci dotknutých pozemkov v rozhodnom čase konania o vyvlastnení. Ani absolútna neplatnosť uvedených právnych úkonov neoprávňovala správne orgány na riešenie tejto otázky ako prejudiciálnej, pretože aj túto neplatnosť musí najprv deklarováť súdne rozhodnutie. Nemožno im preto vytýkať postup v súlade so zákonom a tento ani nemôže byť považovaný za porušujúci základné právo sťažovateľov na ochranu vlastníctva. Zároveň správne orgány nemajú zákonnú povinnosť skúmať možnosť uzavrieť dohodu s osobou evidovanou ako vlastník, ktorá je rozhodnutím súdu obmedzená v možnosti nakladať s dotknutými nehnuteľnosťami.

27. Sťažovatelia namietali tiež, že zákon č. 180/1995 Z. z. neupravuje právomoc na nakladanie s náhradou za vyvlastnenie v takom prípade, ako je tento. V zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. totiž SPF prijíma a nakladá s náhradami za vyvlastnenie pozemkov nezistených a neevidovaných vlastníkov [§ 16 ods. 1 písm. b) a c) zákona]. Sťažovatelia správne argumentujú, že ich nemožno považovať za nezistených vlastníkov. V čase vydania rozhodnutia o vyvlastnení však bol ako vlastník evidovaný [REDAKOVANÉ], ktorého vlastnícke právo spochybňovali sťažovatelia v súdnom konaní. Na sťažovateľov teda dopadá tá časť hypotézy právnej normy, ktorá pojednáva o neevidovaných vlastníkoch.

28. Z uvedených dôvodov ústavný súd tú časť ústavnej sťažnosti sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 11 ods. 4 listiny napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že náhrada za vyvlastnené pozemky bola žalovaným správnym orgánom stanovená v súlade so zákonnými požiadavkami ako všeobecná hodnota pozemkov podľa znaleckého posudku. Ak sú sťažovatelia toho názoru, že bola určená diskriminačne či neprimerane pre existenciu osobitých okolností v ich prípade, bolo ich oprávnením podať civilnú žalobu na všeobecnom súde. Či túto možnosť sťažovatelia využili, nie je ústavnému súde známe. Právoplatné rozhodnutie všeobecných súdov je však predpokladom prípustnosti poskytnutia ústavnej ochrany z tohto hľadiska, a preto sa ústavný súd bližšie primeranosťou náhrady v tomto konaní nemohol zaoberať.

IV.

K namietanému porušeniu základných procesných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

30. Sťažovatelia namietajú aj arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, najmä pokiaľ ide o odklon od doterajšej rozhodovacej praxe o kompletnosti administratívneho spisového materiálu a o legitímácii na podanie návrhu na vyvlastnenie.

31. Ani s námietkami sťažovateľov procesnej povahy sa ústavný súd nestotožnil, nezistil neurčitosť či nezrozumiteľnosť rozhodnutí. Namietané vady nedosahujú ústavne relevantnú intenzitu, nemajú vplyv na vecnú správnosť či vykonateľnosť rozhodnutia o vyvlastnení. Pokiaľ ide o vytýkanú neúplnosť administratívnych spisov, ústavný súd konštatuje, že je na úvahe konajúceho správneho súdu, aby posúdil, ktoré nedostatky administratívneho spisu sú také závažné, že znemožňujú riadne preskúmanie postupu a rozhodnutia správneho orgánu a ktoré je možné odstrániť napr. dodatočnou súčinnosťou. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku uviedol, že v danom prípade o také nedostatky nešlo a podklady boli dostatočné pre preskúmanie veci v rozsahu správnej žaloby a kasačnej

sťažnosti. Ústavný súd nemá dôvod tento záver najvyššieho súdu vychádzajúci z jeho skutkových zistení spochybňovať a jeho odôvodnenie považuje za primerané.

32. Ústavný súd nezistil ani arbitrárnosť vo vzťahu k posudzovaniu oprávnenia na podanie návrhu na vyvlastnenie. Napadnutý rozsudok zrozumiteľne vysvetlil, že účelom vyvlastnenia je vybudovanie strategického parku a na tento účel bude pozemky využívať [REDAKOVANÉ], čo zakladá jeho legitímáciu na podanie návrhu.

33. Ústavný súd teda nezistil takú príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by mohla viesť k vysloveniu porušenia označených práv po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

34. V závere ústavný súd dodáva, že vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu